

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
ในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ
สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

A Guideline for Developing 21st-Century Instruction
to Enhance Ethics and Professional Codes of Conduct
in the Police Profession among Police Cadets at the
Provincial Police Training Center Region 9

บุรัสกร บุญนันท์

Burasakorn Boonranan

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

Training Center of Provincial Police Region 9

E-mail: burasakornboonranan@gmail.com

ตอบรับบทความ (Received) : 17 สิงหาคม 2568

เริ่มแก้ไขบทความ (Revised) : 18 กันยายน 2568

รับบทความตีพิมพ์ (Accepted) : 9 มีนาคม 2569

เผยแพร่ออนไลน์ (Available Online) : 16 มีนาคม 2569

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา ตรวจสอบข้อมูลสามเส้า โดยมีการเชื่อมโยงในเชิงเหตุผลระหว่างข้อค้นพบ การสร้างแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ มีจุดแข็งในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบัญชาการศึกษาคือหน่วยงานในการจัดทำหลักสูตรแกนกลาง จากนั้นกระจายไปสู่ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ในฐานะศูนย์จัดการเรียนการสอนในพื้นที่ และพบโอกาสในการพัฒนา ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านบทบาทของผู้บริหารศูนย์ฝึกอบรม จำเป็นที่จะต้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงนโยบาย วัสดุทัศน การวางแผนพัฒนาหลักสูตร และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแก่ผู้สอน 2) ด้านบทบาทของครูผู้สอน มีบทบาทหลักในการถ่ายทอดความรู้ในลักษณะแบบดั้งเดิม เน้นการเรียนการสอนตามแผนการสอนจากตำรา และ 3) ด้านบทบาทของผู้เรียน มีลักษณะแบบตั้งรับ เรียนรู้ตามแผนการสอน บางส่วนอาจจะยังคงต้องอาศัยการกระตุ้นจากผู้สอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

2. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ให้นักเรียนนายสิบตำรวจเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก โดยสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณ การประยุกต์แนวคิด การสะท้อนความคิด เพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดแก่ผู้เรียนจนเกิดจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ

ประโยชน์ที่ได้รับ ค้นพบแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมในการเสริมสร้าง
จริยธรรมและจรรยาบรรณ ส่งเสริมให้ผู้สอนในรายวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณใน
วิชาชีพตำรวจปรับรูปแบบการสอนให้ร่วมสมัยสอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และสร้าง
คุณค่าต่อศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 และภาคอื่น ๆ

คำสำคัญ: จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพตำรวจ การเรียนการสอน
ศตวรรษที่ 21

Abstract

This research article aimed: (1) to examine the current state of teaching and learning management in promoting ethics and professional codes of conduct in the police profession, and (2) to investigate approaches for developing ethics and professional ethics instruction in the police profession. A qualitative research methodology was employed, with in-depth interviews as the primary research instrument. Data were analyzed using content analysis, and triangulation was applied to validate the findings. Logical connections were established among the findings to formulate pedagogical development approaches consistent with 21st-century education.

The results revealed that:

1. the current state of teaching and learning management in promoting ethics and professional codes of conduct in the police profession demonstrates strengths in its instructional processes. Clear instructional policies are set by the Royal Thai Police, with the Police Education Bureau responsible for designing the core curriculum. This curriculum is subsequently disseminated to the Provincial Police Training

Center Region 9, which is responsible for local instructional management. Opportunities for development were identified in three dimensions. First, the role of training center administrators requires sustained support in terms of policies, vision, curriculum development planning, and the promotion of active learning for instructors. Second, the role of instructors is primarily focused on traditional knowledge transmission, emphasizing textbook-based instruction. Third, the role of learners is largely passive, following structured lesson plans, with some learners requiring additional motivation from instructors.

2. Approaches for developing the teaching and learning of ethics and professional codes of conduct in the police profession, in alignment with 21st-century learning, necessitate the adoption of active learning strategies. These strategies allow police cadets to acquire knowledge and transform behavior through hands-on practice. Active learning design should integrate experiential activities related to ethics and professional conduct, the application of ethical concepts, and reflective practices to foster deeper understanding and the internalization of ethical values in the police profession.

The contribution of this study lies in presenting concrete approaches to enhance the promotion of ethics and professional conduct among police cadets. It also encourages instructors in ethics-related courses to adopt modernized and contemporary pedagogical methods consistent with 21st-century learning. Moreover, the findings add value not only to the Provincial Police Training Center Region 9 but also to other regional centers and institutions with similar contexts.

Keyword: Ethics, Code of Ethics, Police Profession, Teaching and Learning, The 21st century

1. บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม เป็นยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ การทำงาน ตลอดจนวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปแบบไม่มีสูตรสำเร็จ เป็นการถูกท้าทายต่อวิถีแบบดั้งเดิม หากไม่มีการปรับตัวให้เท่าทันก็จะนำไปสู่ความล้มเหลวแก่หน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง¹ ในขณะเดียวกันความท้าทายที่เกิดขึ้น เป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญยิ่งต่อการปรับตัวไปสู่การสร้างรูปแบบการทำงานใหม่ ๆ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดต้นทุน เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น² รวมถึงเป็นการกระตุ้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพด้วย

แนวทางการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความต้องการทักษะที่จำเป็นที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ผู้สอนมีบทบาทแตกต่างจากการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม มีหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนใหม่ ๆ การเรียนรู้แบบจริงและการเรียนรู้แบบการสอนให้น้อยเรียนรู้ให้มาก ผู้เรียนนั้นได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่ยกให้ความช่วยเหลือ³ โดยเฉพาะหลังจากวิกฤตการณ์ Covid-19 ที่เป็นตัวเร่งให้เกิดการปรับตัว มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาทั้งระบบ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองครั้งใหญ่⁴

1. Christensen, C. M., *The Innovator's Dilemma: When New Technologies Cause Great Firms to Fail*, (Harvard Business School Press, 1997), 172–174.
2. Westerman, G., Bonnet, D., & McAfee, A., *Leading Digital: Turning Technology into Business Transformation*, (Harvard Business Press, 2014), 29–30.
3. ลีตินันท์ ดาวศรี และคณะ, “แนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21”, *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน 2564), 59.
4. ทิศนา แสงระวี และ เรขา ชูสุวรรณ, “ครูไทยกับการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption”, *วารสารมหาจุฬานาครธรรม์*, ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 (เมษายน 2565), 19.

จากผลกระทบข้างต้น ทำให้การศึกษามุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และการสื่อสาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้⁵ โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นมีทั้งทางบวก ได้แก่ การปรับเปลี่ยนแผนและเป้าหมายในการจัดการศึกษา การปรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ มีการใช้วิธีการวัดและประเมินผลใหม่ ๆ ผู้บริหารพัฒนาตนเอง ครูผู้สอนพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี ครูผู้สอนเปลี่ยนวิธีการสอน และนักเรียนสามารถลดเวลา ความเสี่ยง และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปโรงเรียน⁶ เป็นแรงกระตุ้นที่ส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อำนวยความสะดวก ผู้แนะนำ รวมทั้งต้องพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อออกแบบและบริหารจัดการการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ด้านผู้เรียนต้องเปลี่ยนจากผู้รับสารแบบตั้งรับ (Passive) ไปเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ (Active) มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการความยืดหยุ่น และเข้าถึงได้ง่ายจากเทคโนโลยีดิจิทัล⁷

ซึ่งทักษะในศตวรรษที่ 21 นักเรียนไทยต้องพัฒนาประกอบไปด้วย E (4R + 7C) E คือ Ethical Person (คุณธรรม จริยธรรม) 4R ได้แก่ (1) อ่านออก (Reading) (2) เขียนได้ (Writing) (3) ทักษะการคำนวณ (Arithmetic) และ (4) การมีเหตุผล (Reasoning) 7C ได้แก่ (1) ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (2) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (3) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม (4) ทักษะการสื่อสาร (5) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ทักษะอาชีพและการใช้ชีวิต และ (7) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม⁸

5. สุนันท์ สipay และไพฑูริย์ สินลาร์ตัน, “เปลี่ยนผ่านการศึกษาไทยสู่การศึกษา 4.0”, *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 (ธันวาคม 2561), 13.
6. บุญเลี้ยง ทูมทอง, “ผลกระทบจากสถานการณ์โควิดที่มีต่อการจัดการศึกษาไทย: การศึกษาทางเลือกคือทางหลักและทางรอดในการจัดระบบการศึกษาในอนาคต”, *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 (กันยายน–ธันวาคม 2565), 15.
7. พิษณุสินี มะโน, “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในยุค digital disruption ต่อการศึกษา”, *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 (มกราคม–เมษายน 2562), 1.
8. พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพยาว์ อินดิสุข, *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2557, 1.

ประเด็นการเรียนรู้เรื่องจริยธรรมและจรรยาบรรณในยุคนี้น่าจำเป็นต้องมีแนวทางที่เหมาะสมรองรับ และสอดคล้องกับระบบคุณค่าทางสังคมของวิชาชีพต่าง ๆ อาทิ แพทย์ วิศวกร นักบัญชี นักการตลาด รวมถึงวิชาชีพตำรวจ ซึ่งต่างก็ต้องเผชิญกับสถานการณ์ภายใต้แรงกดดันจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จริยธรรมในวิชาชีพ (Professional Ethics) ได้กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ไม่อาจละเลยได้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบต่อ⁹ จริยธรรมในวิชาชีพเป็นเสมือนรากฐานสำคัญที่ช่วยธำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือ ศักดิ์ศรี และมาตรฐานของวิชาชีพนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาชีพตำรวจมีการกำหนดให้นักเรียนนายสิบตำรวจ (นสต.)

หลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ (นสต.) เป็นหลักสูตรที่สำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นการสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมทั้งความรู้ ทักษะทางยุทธวิธี ร่างกายและจิตใจ รวมถึงการตระหนักรู้ถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับศรัทธาของประชาชนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่ได้กำหนดเป้าหมายการบริหารเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ การมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ตอบสนองความต้องการของประชาชน และการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ¹⁰ อันเป็นหลักสำคัญเพื่อก่อให้เกิดความผาสุกและความอยู่ดีกินดีของประชาชน ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของสังคม

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร ภาค 9 มีพันธกิจสำคัญในการสร้าง นสต. ให้มีความรู้ความสามารถทางด้านงานตำรวจ มี เพื่อประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รวมถึงทำนุบำรุง ส่งเสริม รักษาศิลปวัฒนธรรม และสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มุ่งเน้นให้มีความรู้และความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่บริการประชาชนตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพตำรวจ ซึ่งครอบคลุมถึงการปฏิบัติตามระเบียบวินัย การแสดงออกที่เหมาะสมภายใต้อำนาจหน้าที่

9. Schwab, K., *The Fourth Industrial Revolution*, (Crown Publishing Group: New York, 2017), 86–91.

10. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

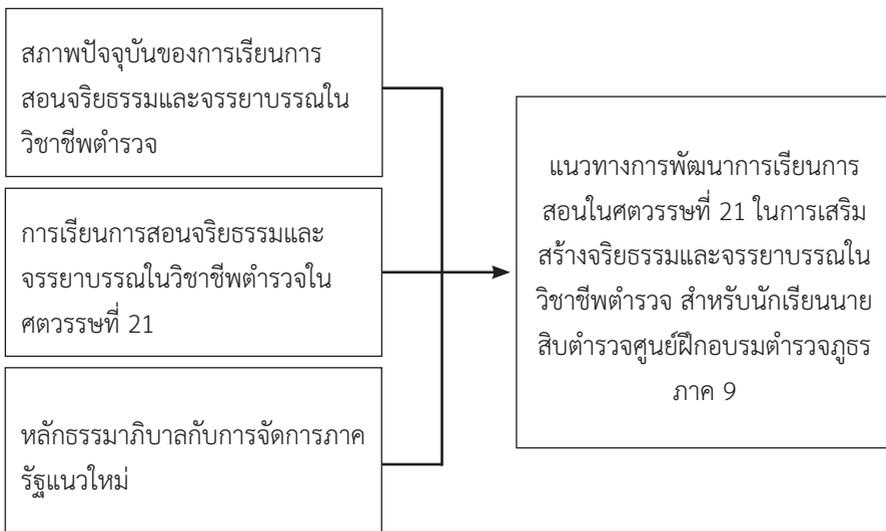

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 เพื่อพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคสมัยปัจจุบัน และสามารถปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด
ที่มา: การสังเคราะห์โดยผู้วิจัย

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

4.1 การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญจำเป็นต่อนักเรียน โดยมุ่งถึงการสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง อีกทั้ง การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นไปยังทักษะเพื่อการดำรงชีวิต เน้นการค้นคว้าจากตัวนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำในการจัดการเรียนรู้วิชาแกนหลักจะนำไปสู่การกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ¹¹ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะ ในการวิเคราะห์ และมีวิจารณญาณ เพื่อให้เท่าทันยุคสมัยปัจจุบันมากขึ้น ได้แก่ ทักษะการคิดวิจารณ์ (critical thinking) ทักษะการทำงานร่วมกัน (collaboration skill) ทักษะการสื่อสาร (communication skill) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (digital skill) ทักษะทางอาชีพและการใช้ชีวิต (career skill & life skill)¹²

ส่งผลให้รูปแบบการเรียนรู้เปลี่ยนไปครูผู้สอนเปิดรับการเรียนรู้และปรับตัวอยู่เสมอ ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้แนะแนว ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการความรวดเร็วและยืดหยุ่น ทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะต้องปรับตัวให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้ง่ายจากหลากหลายช่องทาง การเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูและผู้เรียน อันได้แก่ 1) ครูผู้สอน ต้องเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ ผู้อำนวยความสะดวก ผู้แนะแนว 2) ผู้เรียน เปลี่ยนจากผู้รับสารแบบ Passive ไปเป็น Active คือเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้¹³

11. วิจารย์ พานิช, *ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง*, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยาม กัมมาจล. 2556), 16–21.
12. สุไม บิลโบ, *สมรรถนะ ทักษะและบทบาทครูไทยในศตวรรษที่ 21*, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2558), 2–4.
13. ที่เดียวกัน

4.2 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องมีทักษะในการเรียนรู้ 3R ได้แก่ อ่านออก เขียนได้ และทักษะการคำนวณ และ 7C ได้แก่ 1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ 4) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม 5) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และ 7) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้¹⁴

4.3 หลักธรรมาภิบาลกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่

แนวคิดธรรมาภิบาลในประเทศไทยเริ่มแพร่หลายหลังวิกฤติเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ช่วงระยะหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540¹⁵ การที่ประเทศไทยมีการบริหารอย่างเปิดเผย โปร่งใส จนเกิดความสำนึก โดยกลไกการบริหารมีความน่าเชื่อถือ ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาครัฐ¹⁶ อีกทั้ง ยังเป็นกระบวนการกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนที่จะขับเคลื่อนให้การดำเนินนโยบายของภาครัฐดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ยุติธรรม มีคุณธรรม และตรวจสอบได้¹⁷ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า¹⁸ แนวคิดธรรมาภิบาล ได้นำมาเป็นกรอบในการพัฒนาบุคลากร ที่จะต้องมุ่งเน้น การ

14. Trilling Bernie and Fadel Charles, *21st Century Skills: Learning for Life in our times*, (San Francisco: Jossey-Bass, 2009), 45–61.
15. ถิรวดี บุรีกุล, “ธรรมาภิบาล: หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่”, *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม–สิงหาคม 2546), 1–18.
16. Peters, B. Guy, “Governance and Comparative Politics” in *Debating Governance: Authority, Steering, and Democracy*, Jon, (ed.). (Oxford: Oxford University Press, 2000), 52.
17. อีริยุดธ บุนยมี, *สังคมเข้มแข็ง ธรรมรัฐแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กู้ภัยประเทศไทย*, (กรุงเทพฯ: สายธาร, 2551), 14.
18. แสงชัย อภิชาติธนพัฒน์, *หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร*, (กรุงเทพฯ: วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ, 2559), 2.

ทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานแบบมืออาชีพ การคำนึงถึงประสิทธิภาพในการทำงาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในกาจัดการภาครัฐแนวใหม่

4.4 จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ

จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ หมายถึง หลักคุณธรรมความดีงามและข้อปฏิบัติที่ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องยึดถือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส เป็นไปตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ. 2566¹⁹

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาข้อมูลเอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 33 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) ผู้แทนอาจารย์ - ครู ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร จำนวน 8 ท่าน
- 2) ศิษย์เก่านักเรียนนายสิบตำรวจ จำนวน 19 ท่าน
- 3) ข้าราชการตำรวจ ผู้ดูแลนักเรียนนายสิบ จำนวน 2 ท่าน
- 4) ผู้แทนทางด้านศาสนา ที่เกี่ยวข้องกับการสอนหลักจริยธรรม จำนวน 2 ท่าน
- 5) อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอน จำนวน 2 ท่าน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบ

19. ณภัทร ทินราช, เอกสารคำสอน วิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ, (นครราชสีมา: ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3, 2567), 1–20.

สอบความถูกต้อง ความชัดเจน และความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการวิเคราะห์ตีความเนื้อหา ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าค้นหาความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ ตรวจสอบข้อมูลจากเอกสารจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

6. ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ พบว่า การเรียนการสอนหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ มีการบรรจุรายวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจ (ศท.21101) ไว้ในวิชาหมวดศึกษาทั่วไป ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีความเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ (นสต.) เป็นการสร้างความพร้อมทั้งความรู้ ทักษะทางยุทธวิธี ร่างกายและจิตใจให้นักเรียน นสต. เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในสายงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และสามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ เกิดความเชื่อมั่นศรัทธา²⁰ รายละเอียดดังนี้

20. กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ตำราเรียน รายวิชา ศท. 21101 จริยธรรม และจรรยาบรรณตำรวจ, (กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2566), 7.

6.1.1 ภาพรวมในการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและ จรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ

1. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร พบว่า ใช้แนวทางจากตำราเรียนฉบับนี้เป็นแนวทางสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มผู้แทนอาจารย์-ครู ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร ดังข้อความจากการสัมภาษณ์

“บรรยายตามแผนการสอนจากตำรา หรือเอกสารประกอบคำสอน ยกตัวอย่างกรณีศึกษาจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แบ่งกลุ่มอภิปรายยกกรณีตัวอย่างมา แล้วแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปร่วมกัน”

(ผู้สอนท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2568)

“การเรียนการสอนในรายวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจ เป็นไปตามที่กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด เช่น ประมวลการสอน แผนการสอน บันทึกการสอน โดยใช้แผนการสอน”

(ผู้สอนท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2568)

นอกจากการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจโดยทั่วไปใช้แนวทางจากตำราเรียนแล้ว ยังพบการพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนเพื่อให้ร่วมสมัย ดังข้อความจากการสัมภาษณ์

“กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป มีดังนี้ (1) วางแผนการสอน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ชัดเจน วัดผลได้ สอดคล้องกับภารกิจตำรวจ (2) ออกแบบเนื้อหา ใช้หลักสูตรที่เน้นความรู้จริง เกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณ และสถานการณ์จำลอง (3) จัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ใช้การบรรยาย อภิปรายกลุ่ม กรณีศึกษา และกิจกรรมฝึกปฏิบัติ (4) ส่งเสริมคุณธรรม ใช้หลักธรรมทางศาสนาและประมวลจริยธรรมในการพัฒนาเจตคติ (5) ประเมินผลหลากหลาย ใช้ข้อสอบ ปฏิบัติจริง การสะท้อนคิด และประเมินพฤติกรรม

(6) ติดตามและปรับปรุง สรุปลผลการเรียนการสอน รับฟังความคิดเห็น และ
ปรับแผนให้เหมาะสมต่อเนื่อง”

(ผู้สอนท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

2. บทบาทของผู้บริหารศูนย์ฝึกอบรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ
ตำรวจ จะสามารถดำเนินไปได้ นั่น พบว่า จำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
เนื่องในเชิงนโยบาย วัสดุทัศน การบริหารจัดการ การวางแผนพัฒนาหลักสูตร และ
การจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียน นสต. เพื่อเตรียม
ความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในอนาคต โดยกำหนดเป็นนโยบายชัดเจน วาง
กรอบการเรียนการสอน ตลอดจนแผนการเรียนการสอน ดังข้อความจากการสัมภาษณ์

“ผู้บริหารกำหนดแนวทางเป็นไปตามนโยบายสำนักงานตำรวจ นโยบาย
ส่งเสริมให้ปลูกฝังระเบียบวินัยให้ผู้เรียนทุกหลักสูตร ดำรงตนในระเบียบอย่าง
เคร่งครัด”

(ผู้สอนท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2568)

“บทบาทของผู้บริหารศูนย์ฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่
ผ่านมามีดังนี้ (1) กำหนดวิสัยทัศน์ชัดเจน คือมุ่งพัฒนาตำรวจให้มีคุณธรรม
ความรู้ ความสามารถ (2) วางนโยบายการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้น
คุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะจริง (3) สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ถ่ายทอด
นโยบายสู่ อาจารย์ ครูฝึกและผู้เรียนอย่างเข้าใจง่าย (4) บริหารจัดการอย่างมี
ระบบ บริหารทรัพยากร บุคลากร และเวลาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (5) พัฒนา
หลักสูตรต่อเนื่อง ปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์ และความต้องการ
สังคม (6) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้คุณภาพ สนับสนุนสื่อ เทคโนโลยี และรูปแบบ
การสอนที่หลากหลาย”

(ผู้สอนท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

“ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำพร้อมเสนอ อาจารย์ภายนอกที่มีความรู้ความ
สามารถโดยตรงมาจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้แก่นิสิต.
และการสนับสนุนอุปกรณ์ด้านการเรียนการสอนที่ทันสมัย”

(ผู้สอนท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2568)

3. บทบาทของครูผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้

บทบาทของครูผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้ในการเสริมสร้างจริยธรรมและ
จรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ โดยทั่วไป พบว่า บทบาทของครูผู้สอนเป็นบทบาทหลัก
ในการถ่ายทอดความรู้ ในลักษณะแบบดั้งเดิม โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอด
เป็นหลัก จะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหา มีทักษะที่เหมาะสม รวมถึงสามารถออกแบบ
กิจกรรมในการเรียนได้ ดังข้อความจากการสัมภาษณ์

“ผู้สอนต้องใช้ทฤษฎีและภาคปฏิบัติผสมผสานกัน และนำเหตุการณ์ข่าว
ปัจจุบันมาสอดแทรกในการถ่ายทอด”

(ผู้สอนท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

“บทบาทของครูผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้ นั้น มีความสำคัญอย่าง
ยิ่ง บทบาทหลัก ๆ ที่สำคัญ มีผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและทักษะ ครูผู้สอนต้อง
มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน และต้องมีทักษะที่จำเป็น
สำหรับการปฏิบัติงานจริง เพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการ
ประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี”

(ผู้สอนท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

ในขณะเดียวกัน ความเห็นจากผู้ให้ข้อมูลหลักสะท้อนถึงความจำเป็นในการที่
จะต้องพัฒนาบทบาทของผู้สอนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา
ในยุคศตวรรษที่ 21

“ปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีโลก AI เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน
ครูอาจารย์บางท่านปรับตัวในเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ ทำให้ต้องมีการปรับ
ตัวเพื่อให้ทันต่อสภาพปัจจุบัน ต้องยอมรับและปรับตัว”

(ผู้สอนท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 28 กรกฎาคม 2568)

“ครูผู้สอนมีบทบาทในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ที่หลากหลายและน่าสนใจ เช่น การบรรยาย การอภิปราย กรณีศึกษา การแสดงบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ อย่างครบถ้วน และต้องผู้กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และระหว่างครูกับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากที่สุด คือหัวใจสำคัญที่ครูผู้สอนต้องปรับตัวในปัจจุบัน ครูผู้สอนไม่ใช่แค่ผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่คือผู้จุดประกายความคิด ผู้สร้างแรงบันดาลใจ และผู้ร่วมเดินทางในการเรียนรู้ ของนักเรียนนายสิบตำรวจ เพื่อให้พวกเขาเติบโตเป็นตำรวจที่มีคุณภาพและเปี่ยมด้วยจริยธรรม

(ผู้สอนท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

สอดคล้องกับความเห็นของศิษย์เก่านักเรียนนายสิบตำรวจ ที่สะท้อนถึงบทบาทของครูผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้ ในภาพรวมมีความสำคัญและเป็นส่วนหลักในการเรียนรู้ ผู้สอนมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในแต่ละสาขาวิชาให้กับผู้เรียน ดังข้อความจากการสัมภาษณ์

“ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดและประยุกต์ใช้ความรู้ รวมทั้งการฝึกปฏิบัติ ในการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงให้กับนักเรียน เป็นผู้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและมีบทบาทของบุคคลต้นแบบเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน”

(ศิษย์เก่า นสต. ท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

“จากประสบการณ์ที่ผ่านมา บทบาทของครูผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้ ภายในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจนั้นถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง และมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง”

(ศิษย์เก่า นสต. ท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

4. บทบาทของผู้เรียนต่อการเรียนการสอน

บทบาทของผู้เรียนต่อการเรียนการสอน พบว่า มีลักษณะแบบตั้งรับ (Passive) มีการเรียนรู้ตามแผนการสอนและสามารถปรับตัวตามเทคโนโลยีได้ บางส่วนอาจจะยังคงต้องอาศัยการกระตุ้นจากผู้สอน ดึงข้อความจากการสัมภาษณ์

“นักเรียนมีส่วนร่วม เช่น สอบถาม คั่นคว้า ออกมาแสดงความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน และช่วยกันสรุป แล้วส่งเอกสาร ตามแผนการสอน”

(ผู้สอนท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2568)

“ขึ้นอยู่กับภาระกิจของอาจารย์ให้เห็นถึงความสำคัญที่ผู้เรียนต้องให้ความร่วมมือ ต้องมีการปรับตัว ตั้งใจใส่ใจต่อการเรียน เพราะมีผลต่อลำดับการเลือกตำแหน่ง”

(ผู้สอนท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 28 กรกฎาคม 2568)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก สามารถสรุปประเด็นสำคัญภาพรวมในการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ

6.1.2 การเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจในศตวรรษที่ 21

1. ความสำคัญของการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจในศตวรรษที่ 21

พบว่า มีความสำคัญ นสต. ต้องมีพื้นฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักคำสอนทางศาสนา เป็นการปลูกฝังให้ นสต. หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นข้าราชการตำรวจที่ดี เป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ดำรงตนให้เหมาะสมแก่เกียรติศักดิ์ของการเป็นข้าราชการตำรวจ ดึงข้อความจากการสัมภาษณ์

“มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทุกคนต้องมีพื้นฐานความรู้ในด้านคุณธรรมจริยธรรม หลักคำสอนทางศาสนา สูดท้ายแล้วสิ่งเหล่านี้คือ คำตอบของชีวิต จะต้องถ่ายทอดให้นักเรียนเห็นความสำคัญ และนำไปใช้ได้ผลจริง”

(ผู้สอนท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2568)

“สำคัญมาก ๆ เพราะหากเจ้าหน้าที่มีแต่ทุจริตจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก ถ่วงความเจริญ ที่สำคัญประชาชนเดือดร้อนและไม่ศรัทธา”
(ผู้สอนท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

“สำคัญมาก เพราะเป็นการสอนให้ตระหนักถึงจิตสำนึกต่อวิชาชีพ และปลูกฝังอุดมคติในการรับราชการตำรวจจนสุด. เป็นเด็กรุ่นใหม่ขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ระบบราชการที่มีการทุจริตที่เห็นได้ชัด ทั้งงบประมาณ เวลา หรือแม้แต่การปฏิบัติตนของบุคคลากรในทางลบ ทำให้เกิดความเสื่อมถอยในความศรัทธา จำเป็นที่จะต้องสอนเรื่องนี้อย่างจริงจัง”
(ผู้สอนท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 28 กรกฎาคม 2568)

สอดคล้องกับการให้ความเห็นของผู้แทนทางด้านศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการสอนหลักจริยธรรม ดังข้อความจากการสัมภาษณ์

“จริยธรรมและจรรยาบรรณเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ จริยธรรมเป็นหลักการพื้นฐานที่ทุกคนควรยึดถือ ส่วนจรรยาบรรณเป็นกฎเกณฑ์ที่ช่วยรักษาความบริสุทธิ์ของกลุ่มบุคคลให้คงอยู่ ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ล้วนมีเป้าหมายสูงสุดคือการสร้างสรรค์สังคมที่ดีงาม”

(อาจารย์สอนวิชาพุทธศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2568)

“จริยธรรมและจรรยาบรรณทำหน้าที่เป็นเข็มทิศนำทางให้มนุษย์ดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เป็นกรอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมสงบสุขและสันติ”

(ครูสอนศาสนาอิสลาม, สัมภาษณ์, 3 สิงหาคม 2568)

2. แนวนโยบาย แนวทางการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแนวทางของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) จากนั้นกองบัญชาการศึกษา (บช.ศ.) ทำหน้าที่ในการรับนโยบายออกแบหลักสูตรแกนกลาง โดยศูนย์ฝึก

ผู้บริหารของศูนย์ฝึกอบรมฯ เป็นผู้นำหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดมาปรับใช้กับการเรียนการสอนตามบริบทพื้นที่ ดังข้อความจากการสัมภาษณ์

“สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) เป็นผู้กำหนดนโยบายระดับชาติ และกรอบหลักสูตรแกนกลางสำหรับการฝึกอบรมบุคลากรตำรวจทั้งหมด รวมถึงวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณ”

(ผู้สอนท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

“กองบัญชาการศึกษา (บช.ศ.) ทำหน้าที่แปลงนโยบายมาสู่การจัดทำหลักสูตรมาตรฐานกลาง และแนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับหน่วยงานฝึกอบรมในสังกัด”

(ผู้สอนท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

“ครูผู้สอนต้องนำหลักจริยธรรมจากส่วนกลาง ตามที่กำหนดมาเพิ่มเติมในการสอนด้วย”

(ผู้สอนท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2568)

6.1.3 การเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่

จากแนวคิดธรรมาภิบาล ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการภาครัฐแนวใหม่ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นถึงความสำคัญของการสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในประเด็นดังต่อไปนี้ (1) การทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (2) การทำงานแบบมีอาชีพ (3) การคำนึงถึงประสิทธิภาพในการทำงาน ดังข้อความจากการสัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

1. การทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

“การสอดแทรกเรื่องการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นผลดีต่อหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้สอนท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

2. การทำงานแบบมืออาชีพ

“คำว่า มืออาชีพ น่าจะเป็นวิชาที่เน้นทักษะ แต่ในเชิงนามธรรมอย่าง วิชาจริยธรรมนั้น ควรสอดแทรกการตระหนักรู้ถึงผิดชอบชั่วดี เข้าไปจะทำให้เห็นผลชัดกว่า”

(ผู้สอนท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 28 กรกฎาคม 2568)

“การสอดแทรกคุณลักษณะ การทำงานแบบมืออาชีพเข้าไปในการสอน จริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในวิชาชีพ ตำรวจไม่ใช่แค่เรื่องของทักษะหรือความสามารถทางเทคนิคเท่านั้น แต่ยังรวมถึงทัศนคติ ความรับผิดชอบ และการประพฤติตน ที่เป็นไปตามมาตรฐานสูงสุด ทั้งในด้านปฏิบัติการและจริยธรรม”

(ผู้สอนท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

3. การคำนึงถึงประสิทธิภาพในการทำงาน

“เห็นด้วย เพราะ ภาพลักษณ์ขององค์กรในปัจจุบัน ต้องอาศัยผู้รอบรู้ที่จะ ผลิตภาพลักษณ์เก่า ๆ เช่น อาศัยผลประโยชน์ทับซ้อนกับตำแหน่งที่มี และ ทำให้ประชาชนเห็นจนขาดความเชื่อมั่นในความยุติธรรม ดังนั้นการคำนึงถึง ประสิทธิภาพในการทำงานจึงเป็นความจำเป็นที่ของครูผู้สอนต้องเน้นย้ำและ ทำให้เกิดรูปธรรมในห้องเรียน”

(ผู้สอนท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 28 กรกฎาคม 2568)

6.2 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณ ในวิชาชีพตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

พบว่า จริยธรรมและจรรยาบรรณเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนและ การทำงานวิชาชีพ บริบทของวิชาชีพตำรวจที่จำเป็นจะต้องเน้นเรื่องวินัยในการปฏิบัติ หน้าที่เป็นสำคัญ ดังข้อความว่า

“เรื่องระเบียบวินัยและความอดทน ถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญ และยังคง ต้องเน้นจริยธรรมและจรรยาบรรณควบคู่กัน ซึ่งหากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะเกิดผล

ต่อระบบงานทำให้หน่วยงานในการขับเคลื่อนไม่บรรลุผล ประชาชนไม่ศรัทธา และเสื่อมถอยต่อหน่วยงาน”

(ผู้สอนท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม 2568)

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณจำเป็นจะต้องเน้นจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจควบคู่กันไปโดยขาดมิได้ เห็นถึงความสำคัญของการจัดรูปแบบการเรียนรู้ไม่เน้นการท่องจำ ดังข้อความว่า

“ต้องการเน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงหลักศีลธรรม ไปสู่พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ แม้ไม่มีสิ่งสนับสนุนภายนอก แต่ผู้เรียนจะมีกำลังใจที่เข้มแข็งจากภายในเป็นสำคัญ”

(ผู้สอนท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2568)

“ควรเลิกการท่องจำ เน้นให้มีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) เน้นให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ การสะท้อนความคิดและถกเถียง สามารถประยุกต์แนวคิด เข้าใจ และเกิดความคิดรวบยอด จริยธรรมไม่ใช่เรื่องที่ต้องสอนแยกออกมาเป็นวิชาเดียว แต่สามารถนำไปสอดแทรกในการเรียนการสอนวิชาอื่นได้”

(อาจารย์สอนวิชาพุทธศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2568)

อีกทั้ง จะต้องเน้นประสบการณ์ การประยุกต์ใช้แนวคิดการสะท้อนความคิดจนสามารถเกิดความเข้าใจและความคิดรวบยอด ดังข้อความว่า

“ต้องสอนให้รู้เท่าทัน นำไปใช้ได้ ไม่ติดกับตัวอักษร ท่องจำแบบไม่เข้าใจ ควรส่งเสริมให้เด็กวิเคราะห์เป็น สื่อสารได้ เท่าทันสิ่งไม่ดีในโทรศัพท์ และแสดงออกมาได้อย่างเหมาะสม”

(ครูสอนศาสนาอิสลาม, สัมภาษณ์, 3 สิงหาคม 2568)

“การสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับนักเรียนวิชาชีพเฉพาะเป็นการปลูกฝังไปถึงการทำงาน เช่น ครู หมอ ช่าง และตำรวจ หากกลุ่มเหล่า

นี้มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในระดับสูง จะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่อาชีพตน ป้องกันผลกระทบรุนแรงต่อผู้อื่น นักเรียน คนไข้ หรือผู้เข้ามาใช้บริการ การเรียนจะต้องเสริมเรื่องนี้ ซึ่งเป็น Soft Skills ในปัจจุบันที่สำคัญมาก” (อาจารย์สอนวิชาพุทธศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2568)

“แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แนวทางที่เหมาะสมควรเน้นตัวอย่างจากประสบการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ทบทวนบทบาทตัวเองที่ควรจะเป็น อาจจะได้แสดงบทบาทสมมติเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้มากขึ้น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรงจากผู้ทำงานจริง จะสร้างแรงบันดาลใจและทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการมีจรรยาบรรณวิชาชีพได้ชัดเจน”

(อาจารย์สอนวิชาพุทธศาสตร์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2568)

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากการแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

7.1 สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

7.1.1 ภาพรวมในการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ

ผลการวิจัยพบประเด็นภาพรวมในการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ คือ 1) การจัดการเรียนการสอน ตามตำราเรียนแกนกลาง รายวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจ ซึ่งออกโดยส่วนกลาง 2) บทบาทของผู้บริหารศูนย์ฝึกอบรม ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนนสต. โดยกำหนดเป็นนโยบายชัดเจน วางกรอบการเรียนการสอน ตลอดจนแผนการเรียนการสอน 3) ครูผู้สอนมีบทบาทหลักในการถ่ายทอดความรู้ โดยทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดเป็นหลัก และ 4) บทบาทของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนลักษณะแบบตั้งรับ

ข้างต้น การจัดการเรียนการสอนยังคงยึดรูปแบบเดิมที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบตั้งรับหรือแบบตั้งเดิม ซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข ได้เปรียบเทียบกระบวนการทัศน์การสอนแบบเดิมและกระบวนการทัศน์การสอนแบบใหม่ โดยกล่าวถึงการสอนแบบเดิมไว้ว่า (1) การสอนเป็นการทำตามหรือทำให้เหมือนต้นแบบ เช่น ผู้เรียนทำหรือปฏิบัติตามครู การเรียนการสอนเป็นโปรแกรมที่มีมาตรฐานไม่มีการยืดหยุ่น การเรียนการสอนเป็นการรับความรู้จากครูผู้สอนโดยตรง เน้นทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (2) การเรียนรู้ภายในขอบเขตโรงเรียน เช่น ครูเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ การเรียนรู้เป็นแบบแยกส่วน ประสบการณ์การเรียนรู้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียน ซึ่งจำกัดเวลา สถานที่ และโอกาสของผู้เรียน²¹ การเรียนรู้ในลักษณะนี้การเรียนรู้ได้เพียงเล็กน้อย ตามพีระมิดแห่งการเรียนรู้ (The Cone of Learning) ที่เสนอว่า กระบวนการเรียนรู้โดยการอ่านท่องจำผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนได้เพียง ร้อยละ 10 การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนได้เพียง ร้อยละ 20 หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นภาพประกอบด้วยก็จะทำให้ผลการเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 30 และหากการจัดการเรียนการสอนนั้นได้จัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การสาธิตจัดนิทรรศการให้ผู้เรียนได้ดูหรือไปทัศนศึกษา การเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50

7.1.2 การเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจในศตวรรษที่ 21

1. ความสำคัญของการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจในศตวรรษที่ 21 เป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตและการทำงาน เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบตำรวจเป็นข้าราชการตำรวจที่ดี สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสุภาพกรณ์ ประทุม และคณะ เรื่อง จริยธรรมของตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีการปฏิบัติหน้าที่ตามจริยธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ข้าราชการตำรวจต้องเคารพ ศรัทธา และ

21. พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข, *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), 45–48.

ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อยู่ในระดับมากที่สุด²² อีกทั้ง นำพล พรหมการ์ตัน และพูนชัย ปันนิยะ ศึกษาเรื่องการเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจแนวพุทธ พบว่า ตำรวจมีภารกิจในการดูแลประชาชน และดูแลความสงบเรียบร้อยของสังคม ตลอดจนเป็นความหวังที่ประชาชนหวังพึ่งพาเมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้น ตำรวจจึงต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรมเพื่อเป็นตำรวจของประชาชนอย่างแท้จริง²³

2. แนวนโยบาย/แนวทางการจัดการเรียนการสอน กำหนดตามแนวทางของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) และกองบัญชาการศึกษา (บช.ศ.) ทำหน้าที่ในการรับนโยบายออกแบบหลักสูตรแกนกลาง จากนั้นศูนย์ฝึกอบรมฯ เป็นผู้นำหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดมาปรับใช้กับการเรียนการสอนตามบริบทพื้นที่ ซึ่งเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมที่สร้างบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้มีความรู้ ทักษะทางยุทธวิธี²⁴ ซึ่ง การที่จะสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้นั้น จะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริหาร ครู หลักสูตร โรงเรียน ห้องเรียน เป็นต้น²⁵ อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ในยุคสมัยนี้จำเป็นต้องมุ่งเน้น Active Learning เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม การร่วมมือกันระหว่างผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกการได้พูด ได้ฟัง ได้อ่าน ได้เขียน และได้สะท้อน ความรู้สึกหรือความคิดเห็นจากความรู้ที่ผู้เรียนได้รับ²⁶

22. สุพารณัม ประทุม, สังคม สุจริตนกุล และจรีวัลย์ ภักดีวุฒิ, “จริยธรรมของตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดกาฬสินธุ์”, *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1, 191.

23. นำพล พรหมการ์ตัน และพูนชัย ปันนิยะ, “การเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจแนวพุทธ”, *วารสารพุทธศิลป์*, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม–ธันวาคม 2561), 57.

24. กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, *ตำราเรียน รายวิชา ศท. 21101 จริยธรรม และจรรยาบรรณตำรวจ*, 2.

25. พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ อินดีสุข, *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), 48.

26. Mayers, C. and Jones, T., *Promoting active learning: strategies for the college classroom*, (San Francisco: Jossey-Bass, 1993), 6.

7.1.3 การเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่

ควรมีการสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) การทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การทำงานแบบมืออาชีพ 3) การคำนึงถึงประสิทธิภาพในการทำงาน 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเสริมสร้างประเด็นข้างต้นนี้ให้เป็นจรรยาบรรณติดตัว นสต. สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ฌภัทร ทินราช เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณ ในวิชาชีพตำรวจสำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3 พบว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ในการรวบรวมพยานหลักฐาน แสดงความเป็นมืออาชีพ²⁷ และธรรมาภิบาลมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ไปประยุกต์ใช้²⁸

7.2 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9

อัตลักษณ์วิชาชีพตำรวจมีความจำเป็นต้องเน้นเรื่องวินัยในการปฏิบัติหน้าที่เป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องเน้นจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจด้วย ซึ่งควรตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยเรียนรู้จากกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ กมลวรรณ คารมปราษฎ์ คล้ายแก้ว และพิชชาดา ประสิทธิ์โชค เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรี พบว่า แนวทางการสอนคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า

27. ฌภัทร ทินราช, “แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจสำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3”, *วารสารพุทธนวัตกรรมการบริหารศสน.*, ปีที่ 4 ฉบับที่ 3, 105–118.

28. ศิรินันท์ ทิพย์เจริญ, “ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย”, *สหวิทยาการและความยั่งยืนปริทัศน์ไทย*, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม–ธันวาคม 2555), 97–103.

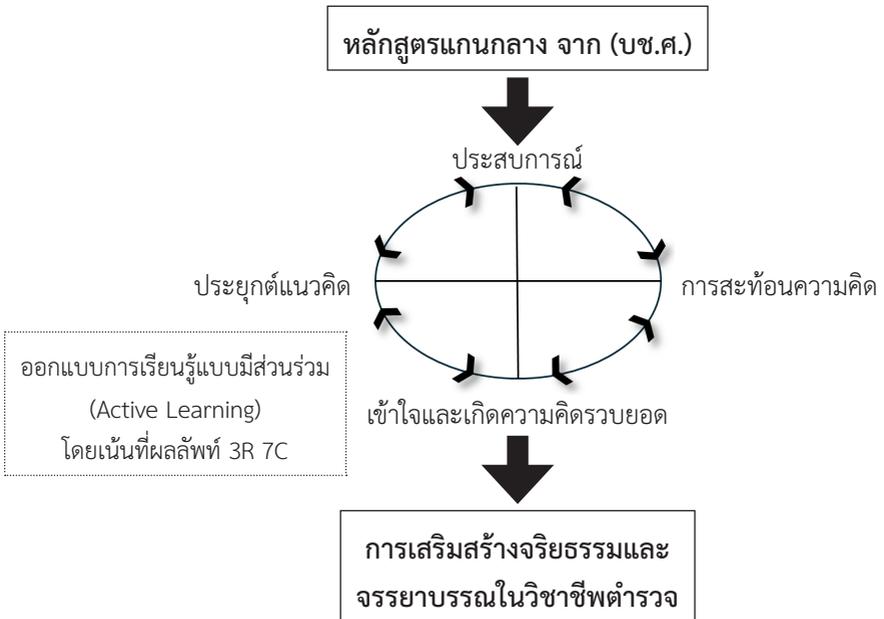
แนวทางการสอนคุณธรรมจริยธรรมใช้รูปแบบในการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยออกแบบเนื้อหาให้ผู้เรียนสามารถฝึกคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในชั้นเรียน²⁹ ไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning: PBL) ที่มีต่อคุณค่าทางจริยธรรมของบัณฑิตพยาบาล พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ปัญหาเป็นฐานส่งผลให้ความไวทางจริยธรรม³⁰ การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case based learning: CBL) พบว่า เป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักศึกษาพยาบาล³¹ วิธีการจัดการเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรมต้องใช้การบูรณาการวิธีการที่หลากหลายให้เหมาะสมกับบริบทของชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ วิเคราะห์ และฝึกฝน ได้อย่างต่อเนื่อง³² ทั้งนี้ การพัฒนานั้นจะต้องพัฒนาทางด้านจิตใจและพฤติกรรมไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดพฤติกรรมจริยธรรมตามที่พึงประสงค์ โดยการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชามุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เนื่องจากวิธีการดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่คาดหวังได้ในท้ายที่สุด³³

29. กมลวรรณ คารมปราชญ์ คล้ายแก้ว และพิชชาดา ประสทธิโชค, “แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรี”, *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน 2564), 214–215.
30. Marques, L., “Active Methodologies as Strategies to Develop Education in Values in Nursing Graduation”, *Escola Anna Nery*, Vol. 22 No. 3 (2018), 1.
31. Farideh, N., Masumeh, H., Yaser, M., & Nazafarin, G., “The Effects of Nursing Ethics Education through Case-based Learning on Moral Reasoning among Nursing Students”, *Nurse Midwifery Study*. Vol. 8 No. 2 (2019), 85.
32. ปาริชาติ ธีระวิทย์, “การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21”, *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน), 31–39.
33. ดุจเดือน พันธุมนาวิณ, *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ*, (กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), 2551), 149.

8. ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัย

ในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการปรับการเรียนการสอนในบริบทที่มีลักษณะเฉพาะทางวิชาชีพ แต่ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การกำหนดแนวทางดังกล่าวได้สังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการเรียนการสอน โดยปรับกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ ประยุกต์แนวคิดที่ผู้สอนต้องการถ่ายทอด การสะท้อนความคิดที่สามารถเรียนรู้จนเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดนำไปสู่การเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ จนสามารถนำไปใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตได้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในการเสริมสร้างจริยธรรมและ
จรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

9. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในการเสริมสร้างจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ สำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 เป็นการพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ในบริบทเฉพาะของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ภายใต้บริบทของการมีนโยบายที่ชัดเจน การเน้นระเบียบวินัยและการฝึกปฏิบัติในวิชาชีพตำรวจ การมีหลักสูตรแกนกลางเป็นกาลเฉพาะ และการมุ่งสร้างบุคลากรเฉพาะทางวิชาชีพตำรวจ

ประโยชน์จากการศึกษาวิจัย ได้รับแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมในการเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจ ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นพัฒนาการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรทางวิชาชีพตำรวจ ส่งเสริมให้ผู้สอนในรายวิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจปรับรูปแบบการสอนให้ร่วมสมัย สอดรับกับศตวรรษที่ 21 และสร้างคุณค่าต่อศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 และภาคอื่น ๆ สามารถประยุกต์ใช้แนวทางนี้สำหรับการสร้างเสริมจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ โดยผู้สอนจำเป็นที่จะต้องปรับรูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในบริบทเฉพาะดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปปรับใช้นั้น ในการออกแบบการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนจะต้องได้รับการลงมือปฏิบัติ เพื่อสามารถที่จะเชื่อมโยงประสบการณ์ ประยุกต์แนวคิด การสะท้อนความคิด เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด เพื่อเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการศึกษาวิจัยประเมินผลเพื่อประเมินการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป

รายการอ้างอิง

- กมลวรรณ คารมปราษฎ์ คล้ายแก้ว และพิชชาดา ประสทธิโชค. “แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรี”. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน 2564). 211–220.
- กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. *ตำราเรียน รายวิชา ศท. 21101 จริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2566.
- ฐิตินันท์ ดาวศรี และคณะ. “แนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21”. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน 2564). 59–74.
- ณภัทร ทินราช. “แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจสำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3”. *วารสารพุทธนวัตกรรมการบริหารศน.* ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 (กันยายน–ธันวาคม 2566). 105–118.
- ณภัทร ทินราช. *เอกสารคำสอน วิชาจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3, 2567.
- ดุจเดือน พันธุนานวิน. *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), 2551.
- ทิตินา แสงระวี และเรชา ชูสุวรรณ. “ครูไทยกับการจัดการเรียนรู้ในยุค Digital Disruption”. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน.* ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 (เมษายน 2565). 13–26.
- ธีรยุทธ บุญมี. *สังคมเข้มแข็ง ธรรมรัฐแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กัญหายนะประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สายธาร, 2551.
- นำพล พรหมการ์ตัน และพูนชัย ปันธิยะ. “การเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจแนวพุทธ. *วารสารพุทธศิลป์กรรม*”. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม–ธันวาคม 2561). 46–59.

- บุญเลี้ยง ทুমทอง. “ผลกระทบจากสถานการณ์โควิดที่มีต่อการจัดการศึกษาไทย: การศึกษาทางเลือกคือทางหลักและทางรอดในการจัดระบบการศึกษาในอนาคต”. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 (กันยายน–ธันวาคม 2565). 15–29.
- ปาริชาติ อีระวิทย์. “การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21”. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน). 31–39.
- พิชญ์สินี มะโน. “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในยุค digital disruption ต่อการศึกษา”. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 (มกราคม–เมษายน 2562). 1–6.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- วิจารณ์ พานิช. *ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยาม กัมมาจล, 2556.
- ศรินันท์ ทิพย์เจริญ. “ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย”. *สหวิทยาการและความยั่งยืนปริทัศน์ไทย*. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม–ธันวาคม 2555). 97–103.
- สุนันท์ สีพาย และไพฑูรย์ สีนลารัตน์. “เปลี่ยนผ่านการศึกษาไทยสู่การศึกษา 4.0”. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 (ธันวาคม 2561). 13–27.
- สุภาพรณ์ ประทุม, สังคม ศุภรัตน์กุล และจวีวัลย์ ภัคดีวุฒิ. “จริยธรรมของตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดกาฬสินธุ์”. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน 2560). 187–194.
- สุไม บิลโบ. *สมรรถนะ ทักษะและบทบาทครูไทยในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2558.
- แสงชัย อภิชาติธนพัฒน์. *หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ, 2559.

อานันท์ ปันยารชุน. *มุมมองนายอานันท์*. กรุงเทพฯ: มติชน, 2541.

Farideh, N., Masmeh, H., Yaser, M., & Nazafarin, G. “The Effects of Nursing Ethics Education through Case-based Learning on Moral Reasoning among Nursing Students”. *Nurse Midwifery Study*. Vol. 8 No.2 (2019). 85–90.

Marques, L. “Active Methodologies as Strategies to Develop Education in Values in Nursing Graduation”. *Escola Anna Nery*. Vol. 22 No. 3 (2018). e20180023.

Mayers, C. and Jones, T. *Promoting active learning: strategies for the college classroom*. San Francisco: Jossey-Bass, 1993.

Peters, B. Guy, “Governance and Comparative Politics” in *Debating Governance: Authority, Steering, and Democracy*. Jon, (ed.). Oxford University Press, 2000.

Schwab, K. *The Fourth Industrial Revolution*. New York: Crown Publishing Group, 2017.

Trilling Bernie and Fadel Charles. *21st Century Skills: Learning for Life in our times*. San Francisco: Jossey-Bass, 2009.

Westerman, G., Bonnet, D., & McAfee, A. *Leading Digital: Turning Technology into Business Transformation*. Massachusetts: Harvard Business Press, 2014.